

de nuværende Statsindtægter efter en sliq Bessjæring ikke strække til? Med Hensyn til disse to Spørgsmaal har jeg ved saamange tidligere Leiligheder for det høie Thing udbillet min Anskuelse, at det vilde være overskødig at trætte med paany at komme tilbage til Enkelthederne deraf. Min Opfattelse er, at naar der paany kommer Gang i Lovgivningen, vil der melde sig saa mange Reformer, om hvilke man fra alle Sider er mer eller mindre enig, og som ville koste Penge, at det vil være i høieste Grad utilraadeligt for os, finansielt set, for Tiden at give Afkald paa et større Indtægtsbeløb end 2 eller høist $2\frac{1}{2}$ Millioner Kr. Jeg skal ikke trætte med paany at gjenneengaa den lange Række af Udgifter, der antagelig staa for Døren. Jeg vil kun fremhæve paany, at jeg derved aldeles ikke tager overordentlige Udgifter til Forsvarsvæsenet særlig i Betragtning. I det Dieblif, vi skulle udrede disse Udgifter ikke blot overensstemmende med Regjeringens Forslag, men selv kun efter en betydelig mindre Maalestok, tager jeg i Beregning for at faae Balance i Budgettet, dels at man dertil vil behøve en ekstraordinær Indkomstskat, dels at ogsaa de indirekte Skatter fremtidig i en Række af Aar vedvarende ville stige. Men ene og alene de forskjellige civile Reformer ville i Virkeligheden fuldstændig sluge det aarlige Overskud, vi i en Række af Aar have haft. Det er jo klart, at naar vi skulle overveie, hvorvidt vi have Raad til at kaste saa store Beløb bort, saa er det Afgjørende ikke, hvor stort et Overskud vi have haft i en Række af forbigaaende Aar, men derimod, hvor store Udgifterne kunne antages at ville blive i de kommende Aar. Det konstante Overskud i de senere Aar har været $3\frac{1}{2}$ eller maaste 4 Millioner Kroner. Efter den Beregning, som den ærede Ordfører for Mindretallet stillede op i Gaar, og som jeg tror er rigtig, vil man, selv om man vil medregne som Overskud en Del af de Beløb, der opføres paa § 27, dog efter en fornuftig Beregning ikke komme høiere end til en aarlig Formuefremgang af $4\frac{1}{2}$ Million. Lad mig ogsaa foruden de forskjellige andre store Udgifter, jeg oftere tidligere har fremdraget som forestaaende, erindre dette Thing om, at der dog vel utvivlsomt fra dette Things Side en Gang ved Leilighed vil blive godkjendt et Krav om Anvendelsen af adskillige Millioner af Statskassen til Gjennemførelsen af en Alderdomsforsørgelse. Der forestaar ligeledes store Bygningsforetagender; vi skulle jo dog en Gang naae at faae et anstændigt Hus for Rigsdagen, ordentlige Bygninger for vore Museer og Bibliotheker, som ellers en skjønne

Dag ville brænde op, fordi vi opbevare dem paa uheldige og brandfarlige Steder. Dette vil løbe op til mange Millioner Kroner. Og saa disse stadige Jernbaneanlæg, som man synes at være tilbøielig til at ville opfatte som værende en rentabel Udgift, saaledes at hvad der gives ud dertil menes at være opsamlet, opsparet af Staten. Jeg tror, at den Jernbanepolitik, vi have fulgt i en Række af Aar, har været loblig rundhaandet; imidlertid, det skal jeg ikke strides om; Fordelene kunne i andre Henseender være væsentlige, og jeg beklager ikke, at disse Penge ere givne ud. Men det vilde visselig være meget uheldigt, om vi oven i Kjøbet vuggede os i den Illusion, at de Penge, vi have givet og fremtidig ville give ud til Baneanlæg, ere profitabelt anlagte. Utvivlsomt er det, at de fremtidig ville blive det i endnu mindre Grad end hidtil. Naar det dreier sig om at lægge store nye Jernbanelinier ud i et Land, kan der være en Del Rimelighed for at gjøre det for største Delen, naar Staten overhovedet vil paatage sig det, da ved Hjælp af Statslaan; men efter at vi nu i Hovedtrækkene ere færdige med Banesystemet, vil det dreie sig fremtidig om en Udsvilling og Forbedring, som ikke paa nogen Maade kan ventes at ville give noget saadant direkte Udbytte som nye store Linier. Der vil være Tale om Dobbeltspor paa de mere befærdede Linier, om Udvidelse af Banegaarde, Anskaffelse af forøget Driftsmateriel, Indførelse af hurtigere Tog, Anskaffelse af mere bekvemme Vogne osv. osv.; alt dette vil være nødvendigt alene for at fyldestgjøre den voksende Trafik og for at gjøre det behageligere for Passagererne, men det tør ikke paaregnes at ville give tilsvarende forøgede Indtægter for Statskassen. Der forestaar jo tværtimod ogsaa andre betydelige Udvidelser; vi komme vel saaledes en Gang til at lægge en Bane til Sydspidsen af Falster og til Sydøsten af Volland, muligvis med en Bro mellem Sjælland og Falster; vi ville komme til en Dampfærgeforbindelse med Sverige; maaste til en Bane mellem Hillerød og Roskilde, osv. osv., ikke at tale om de mange yderligere Anlæg i Sylland; det er altsammen Udgifter, som vi ikke ville vægre os ved at gaa ind paa, men som vi endelig ikke maa tro vil være en saadan profitabel Anbringelse af Penge, at det kunde tilraabes at dække Udgifterne dertil ved Statslaan. Der var ikke Noget i Veien for, at vi kunde drive Jernbanepolitik paa den Maade, at vi anlagde en streng økonomisk Maalestok, bare os ad som et privat Jernbaneselskab, gjorde som f. Ex. det sjællandske Jernbaneselskab gjorde; søgte at faae 5 a 6 Procent ud af vore Penge. Men det er jo ikke vort Princip,